

Køge Kommune, Anlæg & Myndighed
Torvet 1
4600 Køge

Teknik- og Miljøforvaltningen
Plan Byg og Miljø

Dato	Dokumentnummer
25. november 2022	2022-022455-8

Køge Rådhus
Torvet 1
4600 Køge

Dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen til byggemodning, vendeplads, vejbelysning og haveanlæg

www.koege.dk

Matr.nr. 5ao, Ølsemagle By, Ølsemagle

Tlf. 56 67 67 67

Køge Kommune, Anlæg & Myndighed har ansøgt om dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen til byggemodning, vendeplads, vejbelysning og haveanlæg indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjen omkring rundhøjen [Rishøj](#) på ovenstående ejendom i forbindelse med ny boligbebyggelse i Køge Nord (se beliggenhed på billede 1).

Kontakt:
Kirsten Grotum Sørensen Østerbye
Tlf. +45 23 84 34 18
Mail tmf@koege.dk

Billede 1: Det ansøgttes placering i Køge Kommune (rød prik).

Afgørelse

Køge Kommune meddeler hermed dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2 fra fortidsmindebeskyttelseslinjen, jf. naturbeskyttelseslovens § 18, stk. 1 til byggemodning, vendeplads, vejbelysning og haveanlæg på matr.nr. 5ao, Ølsemagle By, Ølsemagle.

Afgørelsen er betinget af, at følgende vilkår efterleves:

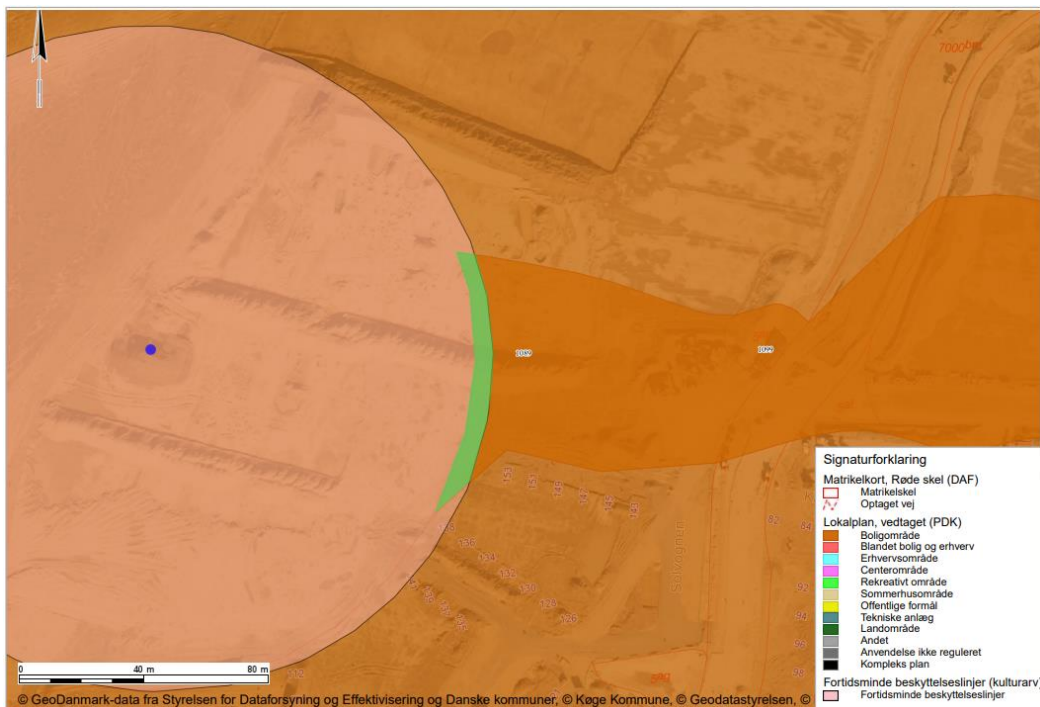
- Der må ikke opføres bebyggelse i haverne indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjen.
- Der må ikke plantes træer i haverne inden for beskyttelseslinjen, og evt. hæk må maksimalt have en højde på 1 meter.
- Der må ikke etableres hegn – hverken fast eller levende – mellem vendepladsen og engarealet mod fortidsmindet mod vest.
- Der må ikke ske terrænspring i skel mellem henholdsvis vendepladsen og haverne og engarealet mod fortidsmindet mod vest.

Klagefrist den 23. december 2022. Se mere i afsnittet Klagevejledning.

Dispensationen er først gældende efter, at klagefristen på fire uger er forløbet uden indsigelser. Herudover bør du være opmærksom på, at en dispensation fra naturbeskyttelsesloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter meddelelsen.

Øvrige tilladelser

Vi gør opmærksom på, at denne afgørelse kun omhandler dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen. Du er selv ansvarlig for at indhente eventuelle andre tilladelser, herunder byggetilladelse, før du påbegynder projektet.

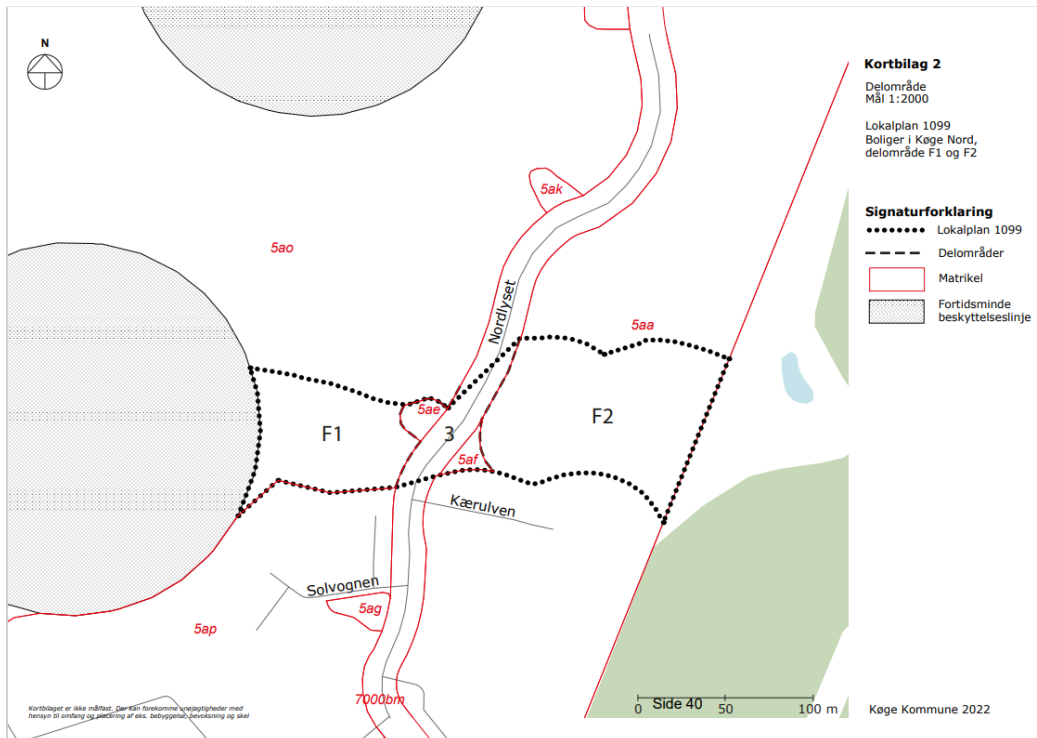

Billede 2: Placering af lokalplanområde (mørk orange) indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjen (lyserød). Overlap, hvor det ansøgte er beliggende, er markeret med grøn.

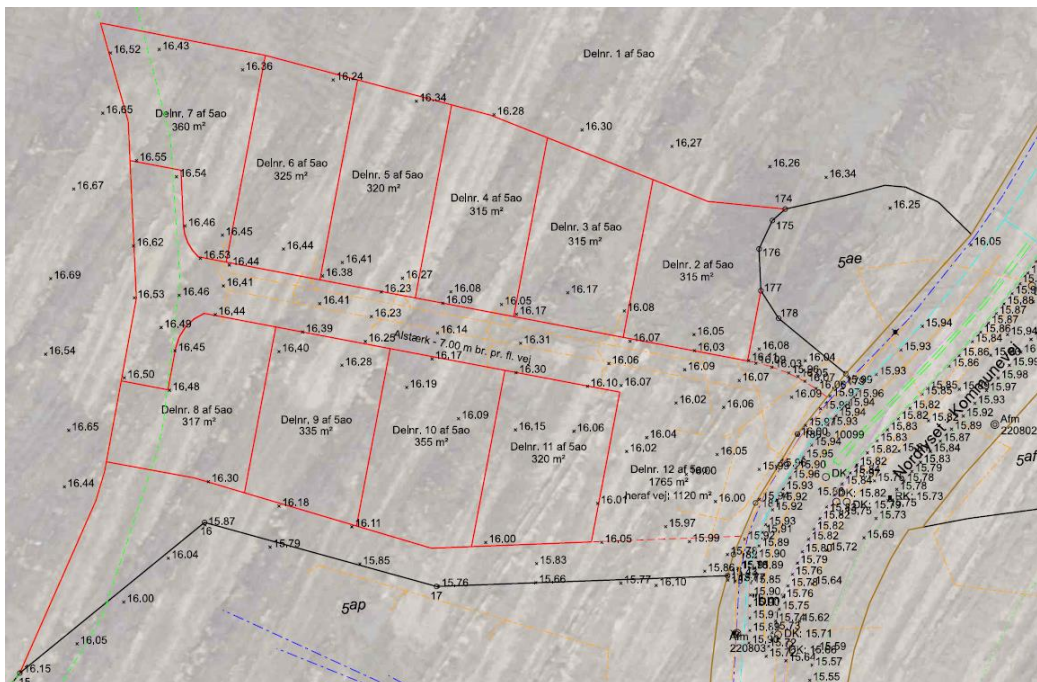
Det ansøgte

Køge Kommune, Anlæg & Myndighed har ansøgt om dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen til byggemodning, vendeplads, vejbelysning

og haveanlæg indenfor beskyttelseslinjen på matr.nr. 5ao, Ølseemagle By, Ølseemagle i forbindelse med ny boligbebyggelse i Køge Nord. Ejendommen er delvist beliggende indenfor fortidsmindebeskyttelseslinje (se billede 2).

Billede 3: Kortbilag 2 fra Lokalplan 1099 med lokalplanens delområder og fortidsmindebeskyttelseslinjen udenfor lokalplanområdet.

Billede 4: Kort over udlæg til nye parceller. Fortidsmindebeskyttelseslinjen er markeret med lysegrøn stiplede linje mod vest.

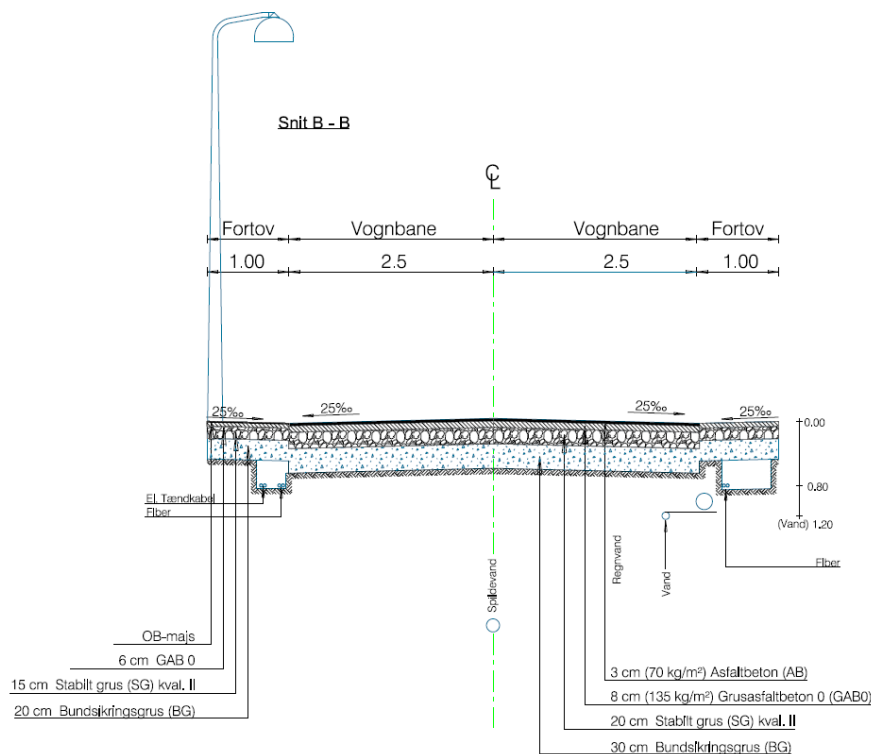
I forbindelse med byggemodning af delområde F1 i Lokalplan 1099 Boliger i Køge Nord, har Køge Kommune konstateret, at fortidsmindebeskyttelseslinjen omkring rundhøjen Rishøj er blevet ændret efter lokalplanens udarbejdelse uden kommunens vidende.

Ved udarbejdelsen af lokalplanen og også masterplanen for Køge Nord blev afgrænsningen fastlagt, så den fuldt ud respekterede fortidsmindebeskyttelseslinjen (billede 3), men siden er beskyttelseslinjen flyttet ca. 5 m ind i lokalplanområdet (billede 4). Af beskrivelsen af fortidsmindet i databasen Fund og Fortidsminder fremgår det af undersøgelseshistorikken, at der har været ad hoc tilsyn med lokaliteten i 2021, så det formodes, at fortidsmindets udstrækning og dermed beskyttelseslinjen er opdateret ved denne lejlighed.

Slots- og Kulturstyrelsen har ikke informeret Køge Kommune om dette, ligesom kommunen ikke har modtaget reaktioner på lokalplanforslagets udlæg af boligområdet.

Køge Kommune, Anlæg & Myndighed har derfor søgt om dispensation til byggemodning, anlæg af vendeplads, etablering af vejbelysning og haveanlæg på to parceller indenfor den nu fastlagte beskyttelseslinje.

Som led i byggemodningen skal der nedgraves forsyningsledninger (se tværprofil på billede 5), og selve vendepladsen anlægges ved at afgrave 60 cm råjord i dybden og herefter opbygge et bærelag i grus og asfalt.

Billede 5: Tværprofil af vej.

Der søges om at opsætte to 5 m høje vejlamper for enden af vendepladsen. Belysningsprojektet er dimensioneret efter 5 m høje master, og skulle masterne reduceres til eksempelvis parklamper, skal der bruges væsentligt flere lamper.

Endelig søges der om etablering af haveanlæg på to parceller med delnr. 7 og 8 (se billede 4) med mulighed for terrænregulering på +/- 0,5 m i forhold til eksisterende terræn.

Fortidsmindebeskyttelseslinjen (naturbeskyttelseslovens § 18)

Ejendommen er beliggende delvist inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen. Formålet med fortidsmindebeskyttelseslinjen er at sikre fortidsmindernes værdi som landskabslementer. Både den generelle betydning af fortidsminderne i landskabsbilledet, samt indsyn til og udsyn fra fortidsminderne skal sikres med beskyttelseslinjen. Samtidig skal linjen sikre de arkæologiske lag i området, idet der ofte er særlig mange kulturhistoriske levn i områderne tæt ved de fredede fortidsminder.

Der må ikke foretages ændring i tilstanden af arealet inden for 100 meter fra fortidsminder, der er beskyttet efter bestemmelserne i museumsloven, jf. naturbeskyttelseslovens § 18, stk. 1. Kommunen kan i særlige tilfælde gøre undtagelse fra bestemmelsen, jf. naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2.

Ejendommen er beliggende inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen omkring rundhøjen "Rishøj" med sted- og lokalitetsnr. 020111-2 og fredningsnr. 34273. Jævnfør fortidsmindets fredningstekst i databasen Fund og Fortidsminder er der tale om en rundhøj fra oldtiden (25.0000 f.Kr. – 1066 e.Kr.) med en højde på 3 m og tværmål på 16 m øst-vest og 8 m nord-syd. Det ansøgte er placeret ca. 95 m fra rundhøjens fod.

Høring af Museum Sydøstdanmark

Køge Kommune har den 15. november 2022 bedt Museum Sydøstdanmark om eventuelle bemærkninger til det ansøgte.

Museet har den 18. november 2022 bekræftet, at udgravninger inden for den pågældende beskyttelseslinje er afsluttet, og arealerne frigivet. Udgravningen af arealet inden for beskyttelseslinjen skete, da det ville blive inddraget til arbejdsareal, hvorved jordfaste, skjulte fortidsminder var truede. Gravhøjenes beskyttelseszoner og tilstødende arealer er udgravet under sagen KNV00999-02 etape 1 (delområderne 1-3) og 03, etape 2, Kirkespields Agre.

Habitatnatur – internationale beskyttelsesområder og Bilag IV-arter

Dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 18 er omfattet af § 6, stk. 1, jf. § 7, stk. 2, nr. 1 i habitatbekendtgørelsen. Det betyder, at der, forud for at der træffes afgørelse i dispensationssagen, skal foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område eller arter på habitatdirektivets bilag IV væsentligt.

Nærmeste Natura 2000-område er Natura 2000-område H130 Ølsemagle Strand og Stauings Ø ca. 2,3 km øst for det ansøgte. Inden for en radius af 1 km fra det ansøgte er der ikke fundet registreringer af bilag IV-arter.

Grundet det ansøgtes karakter og afstanden til Natura 2000-områder og bilag IV-arter er det Køge Kommunes vurdering, at det ansøgte ikke vil påvirke disse negativt.

Vurdering

Såfremt de opstillede vilkår for dispensationen efterleves, er det Køge Kommunes samlede vurdering, at der kan meddeles dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen til det ansøgte projekt som beskrevet ovenfor.

Der er i denne afgørelse lagt vægt på følgende:

- Det ansøgte vil have en begrænset indflydelse på ind- og udsyn til og fra fortidsmindet, da der stilles vilkår om, at der ikke må etableres hegn ved vendepladsen. Samtidig stilles der vilkår om, at der ikke må ske terrænspring i skel, således at det ansøgte synes at påvirke fortidsmindets omgivelser mindre. Der stilles ligeledes vilkår om, at der ikke må opføres bebyggelse, plantes træer eller høje hække i haverne, så indgrebet indenfor beskyttelseslinjen bliver så lille som muligt.
- Museum Sydøstdanmark har allerede foretaget arkæologiske undersøgelser indenfor beskyttelseslinjen og frigivet arealet, hvorfor det ansøgte ikke vil påvirke de arkæologiske lag i området.
- Fortidsmindebeskyttelseslinjen er korrigeret efter udarbejdelse af lokalplanen uden orientering til Køge Kommune. Køge Kommune har derfor haft en berettiget forventning om, at projektet kunne gennemføres, da der i planlægningen var taget højde for den hidtil eksisterende beskyttelseslinje.
- Lokalplan 1099 giver en byggeret, og der er ikke alternative muligheder for at placere de 10 parceller indenfor lokalplanområdet.

Forhold til andre myndigheder

Hvis der bliver fundet arkæologisk materiale, f.eks. stensamlinger, mørk jord, knoglerester eller potteskår o.l., ved bygge- eller anlægsarbejdet, skal arbejdet standses med det samme. Fundet skal straks anmeldes til Museum Sydøstdanmark på tlf. 70701236.

Hvis der under bygge- eller jordarbejder konstateres en forurening af jorden, skal kommunen underrettes på tlf. 56 67 67 67.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Du klager via Klageportalen, som du finder på www.naevneneshus.dk. Du logger på klageportalen med NemID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Køge Kommune via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, foreninger, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Køge Kommune. Hvis Køge Kommune fastholder afgørelsen, sender Køge Kommune klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen.

Klagefristen udløber fire uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Kopi af afgørelsen sendes til

Museum Sydøstdanmark: mm@museerne.dk, museerne@museerne.dk

Slots- og Kulturstyrelsen: post@slks.dk

Danmarks Naturfredningsforening: dn@dn.dk, dnkoegesager@dn.dk

Friluftsrådet: oestsjaelland@friluftsradet.dk, fr@friluftsradet.dk

Dansk Ornitologisk Forening: koege@dof.dk, natur@dof.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund: post@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Botanisk Forening, Naturbeskyttelsesudvalget og Per Hartvig:
nbu@botaniskforening.dk, nbu@snm.ku.dk

Venlig hilsen

Kirsten Grotum Sørensen Østerbye
Planlægger

Retsgrundlag

Afgørelsen er truffet med hjemmel i Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022:

§ 18, stk. 1: Der må ikke foretages ændring i tilstanden af arealet inden for 100 m fra fortidsminder, der er beskyttet efter bestemmelserne i museumsloven. Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende.

§ 65, stk. 2: Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde gøre undtagelse fra bestemmelserne i § 3, stk. 1-3, § 4, stk. 1, nr. 1, for så vidt angår anvendelse af sprøjtemidler, og § 18, stk. 1.

Afgørelsen er truffet med hjemmel i Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, jf. bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021:

§ 6, stk. 1: Før der træffes afgørelse i medfør af de bestemmelser, der er nævnt i § 7, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. De projekter, der omfattes af kravet om vurdering, er projekter som ikke direkte er forbundet med eller nødvendige for Natura 2000-områdets forvaltning.

§ 7, stk. 2, nr. 1: Følgende sager efter naturbeskyttelsesloven er omfattet af § 6:

Nr. 1: Dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper m.v., § 8, stk. 1, og afgørelser efter regler udstedt i medfør af § 8, stk. 5, og § 11, stk. 3, om klitfredede arealer, § 15, stk. 1, om strandbeskyttelseslinjen, § 16, stk. 1, om sø- og åbeskyttelseslinjen, § 17, stk. 1, om skovbyggelinjen, § 18, stk. 1, om fortidsmindebeskyttelseslinjen og § 19, stk. 1, om kirkebyggelinjen, jf. naturbeskyttelseslovens §§ 65, 65 a og 65 b.

§ 10, stk. 1: Ved administration af de i §§ 7 og 8 nævnte bestemmelser kan der ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan

Nr. 1: beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a), eller

Nr. 2: ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.